

Ecce Homo- Príbeh jedného obrazu
Munkácsy Mihály 1896

- Biblické záznamy sa zmieňujú o troch Pilátových pokusoch zvrátiť celú situáciu
- okolo Ježiša Nazaretského
- prvým pokusom bol Herodes, druhý pokus Barabáš a tretí scéna pod názvom Ecce Homo
- Pilát to robí pomocou dômyselnej politiky, ktorá by nemohla uraziť ani samotných Židov
- do posledného pokusu zahrnul aj umývanie rúk, čo bolo napokon aj židovským zvykom vyjadrovať očistu od viny. Teraz sa pozrime na Ecce homo
- dav ľudí pôsobí až neľudsky všade vnímame negatívne emócie a myšlienky, ktoré vyžarujú z celej kompozície obrazu
- Toto je prvý pocit ako prvý dojem, na obraze vidíme pána Ježiša ako stojí sám pred Pilátom a práve tento okamih si zalúži osobitnú pozornosť
- na obraze je zobrazených aj ďalších sedemdesiatštyri postáv plný nenávisti a zloby
- Herodes Antipas poslal späť pána Ježiša k Pilátovi v bielom rúchu. V skutočnosti výsluch pokračoval, miestodržiteľ čiže Pilát niekoľkokrát hovoril s pánom Ježišom a potom vychádzal k davu, aby ich informoval o nevinnosti obvineného
- Podľa biblických správ je možné identifikovať najmenej štyri takéto správy
- nakoľko Pilát videl nahnevanú atmosféru dal pána Ježiša podľa rímskeho zvyku zbičovať.

Pilát vzal teda Ježiša a dal Ho zbičovať. Vojaci uplietli veniec z trnia, položili Mu ho na hlavu, obliekli Ho do šarlátového pláštá a prichádzajúc k Nemu hovorili: Buď pozdravený, kráľ židovský! a bili Ho po tvári. Ján 19, 1-3

- Podľa Matúša a Marka toto bola posledná snaha zachrániť pána Ježiša so snahou, čo keď sa dav nad ním zľutuje nad trpiacim človekom, ale aj posledný pokus bol zmarený

Potom Pilát znovu vyšiel a hovoril im: Ajhľa, vyvediem vám Ho, aby ste poznali, že nenachádzam na ňom vinu. Vyšiel teda Ježiš s trňovým vencom a v šarlátovom plášti. A (Pilát) im povedal: Ajhľa, človek! Ale ako veľkňazi a strážcovia uzreli Ježiša, krikom volali: Ukrižuj Ho, ukrižuj! Pilát im povedal: Vezmite Ho vy a ukrižujte, lebo ja nenachádzam na ňom vinu. Odpovedali mu Židia: My máme zákon a podľa zákona musí umrieť, lebo sa vydával za Syna Božieho. Ján 19,4-7

- Rímski vojaci nerozumeli presne, o čo v skutočnosti ide
- ale Židia sa im nepáčili, pretože ich ponižovali a považovali za pohanov
- Keď sa pán Ježiš objaví zrazu zosilnia emócie a všetok pohľad sa sústreďí len na neho
- rímski vojaci na obraze predstavujú moc majúc vo svojich rukách zbraň, vďaka ktorej sa cítia byť v bezpečí
- dva stĺpy predstavujú dva odlišné svety
- Napravo od schodov môžeme vidieť Kajafáša ako dáva pozor na udalosti, aby nedošlo k nejakej chybe k nejakému nečakanému zvratu
- Je veľmi opatrný a je pripravený v prípade potreby zasiahnuť
- na obraze si môžeme všimnúť aj Máriu Magdalénu, ležiacu v rohu, ktorá vyjadruje svoje zdesenie nad
- v ľavom rohu obrázku je staršia žena, ktorá hovorí: Hrozné! Je koniec! Za ňou je Ježišova matka, ktorá nachádza svoju útechu v náručí učeníka Jána.
- trochu vpravo od nich je aj iná matka so svojimi dvoma malými deťmi, chlapec má modrú farbu oblečenia a pozerá sa na Ježiša z červenej farby ktorá predstavuje krv je vystrašený.

- Ako keby predtým nič podobného nevidel
- Druhý muž v modrom oblečení, stojaci napravo od psa, zdvihol ruky, lebo niečo podobné už zažil
- Uvedená matka malých detí, je ako „jeruzalemská dcéra“, ktorá vidí hrozne neisto svoju budúcnosť
- na obraze si môžeme všimnúť rôznych ľudí napr. postavu so založenými rukami, ktorá sympatizuje s trpiacim a pod ním zas ďalšiu postavu, ktorá sa uškŕňa.
- ale uprostred davu sa nachádza aj výrazná krásna ženská tvár, ktorá môže byť jednou z tých, ktorých Ježiš uzdravil.
- Pilát nemal v úmysle sa posmievať, keď vyslovil slová...ajhľa človek....., ale v tom momente sa strhnú výkriky a emócie
- Pilát toto označenie nepovažoval za výsmech, grécke a rímske myslenie bolo celkom iné predstavovalo, že pred vami nestojí len kráľ, ale človek, ktorý je jeden z vás, Pilát nevidí zmysel v tom, že by ho mal dať popraviť
- Rímsky človek vo svojej kultúrnej histórii si váži ľudstvo ako také. Osobnosť človeka mala prednosť.
- tento pokus napokon úplne zlyhal. Židia, ale majú na túto záležitosť celkom iný názor. Oni snívajú o víťaznom Mesiášovi, ktorý by priniesol šťastný zlatý vek na politickej, duchovnej a náboženskej úrovni
- Žiadna zo strán nerozumie spôsobu myslenia tej druhej strany, ani nerešpektuje pocity druhého, sú navzájom medzi sebou ako oheň a voda
- ale toto sa vyrieši v Ježišovej existencii prostredníctvom vyššej úrovne existencie prostredníctvom jeho smrti. Tu prichádzame k pravde o vyhlásení, ktoré sa teraz oceňuje inak ako svedectvo viery: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta!“ (Ján1,29)
- Keď sa pozrieme na Ježišovu postavu, ako ju Munkácsy (autor) vykreslil, v skutočnosti vidíme slová Žalmu 22, ktoré aj citoval: „Ja som však červ, a nie človek, potupa pre ľudí a ľudom opovrhnutý.“
- autorov Ježiš sa teraz pozerá nahor na svojho Otca svojimi duchovnými, ale aj telesnými očami. Mlčí. Narážajú tu na seba dva rôzne svety a v tomto krutom boji zomiera Boží „trpiaci služobník“ (Iz 53). Prečo?
- Lebo z ľudského hľadiska neexistuje žiadne riešenie, neexistuje žiaden víťaz všetci sme niekde prehrali
- jedine milosť Božia bude riešením „ A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude chrániť vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi
- (Filip 4,7; 1 Kor 2,9) ale, ako je napísané: *Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú.*
- (Iz 64,4; *Vychádzaš v ústrety tým, čo uplatňujú s radosťou spravodlivosť a na svojich cestách sa rozpomínajú na Teba. Ajhľa, hneval si sa, a my sme hrešili; oddávna sme Ti boli neverní.*)